

Gröna obligationer för finansiering av grön omställning och energieffektiva bostäder

© Tommy Andersson

Östersund, Sverige

I ETT NÖTSKAL

Genom ett system med gröna obligationer som infördes 2017 har Östersund skapat ett ramverk för finansiering av hållbara investeringar i förnybar energi, hållbara transporter och energieffektiva bostäder. Förbättringen av energieffektiviteten i bostäder 2021 innebär att en energiförbrukning på 892 MWh/år har undvikits.

Processen för gröna obligationer: En djupdykning i Östersunds klimatmål

Östersunds kommun har satt som mål att uppnå klimatneutralitet senast 2030. För att lyckas måste kommunen öka användningen av förnybar energi och minska energiförbrukningen med 30 % (jämfört med 2010). Om en sådan ambitiös och systemomfattande energiomställning ska förverkligas krävs politiskt ledarskap som inspirerar både offentliga och privata aktörer. Således siktar kommunen på att samtliga verksamheter ska vara klimatneutrala 2025, och att lokala föreskrifter ska anpassas till klimatprogrammet.

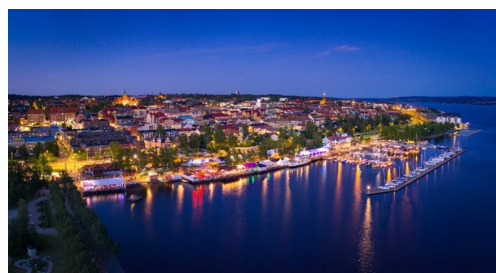
Klimatstrategin introducerade Östersunds gröna obligationer år 2017, som ett innovativt finansieringsverktyg för investeringar i klimatsmarta, ekologiskt hållbara och energieffektiva projekt. Ramverket lägger stark betoning på transparens, och skyldigheten att göra investeringar offentligt tillgängliga. Medan investerare har möjlighet att på egen hand allokera medel till hållbara projekt, emitterar kommunfullmäktige och de kommunala bolagen Jämtkraft och Östersundshem även gröna obligationer för att finansiera projekt som uppfyller kraven i Ramverket för gröna obligationer som togs fram 2017: att minska växthusgasutsläpp; att bidra till anpassning till klimatförändringar; att investera i miljöprojekt som adresserar andra frågor än klimatet (max 20 %).

Hur fungerar det i praktiken?

År 2020 emitterade Östersund gröna obligationer värda 800 miljoner kr (nära 80 miljoner euro) som ska användas under 5 år till gröna projekt inom flera områden: banker, finansieringsföretag, pensioner och försäkringsbolag.

Gröna projekt finansieras helt eller delvis av gröna obligationer

ÖSTERSUND

© Göran Strand

Befolkning:

63 985
2020-12-31

Area:

2 517 km², med ett
tätortsområde på
27,28 km²

Ansluten till borgmästaravtalet

sedan:
2009

Minskingsmål för koldioxidutsläpp:

60% senast år 2020
Klimatneutralitet
senast 2040

med syftet att minska växthusgasutsläpp, anpassa kommunen till klimatförändringar och öka motståndskraften. Projekten analyseras och väljs ut av Östersunds klimat- och miljöenhet i samråd med finansnheten och de kommunala bolagen för att säkerställa överensstämmelse med klimatstrategin. Detta sker ur ett livscykelperspektiv, och innefattar i vissa fall en livscykelanalys. Till exempel får en anpassningsåtgärd inte motverka en energieffektivitetsåtgärd och vice versa. Gröna obligationer får inte användas för att finansiera projekt inom kärnkraft eller fossila bränslen. Tack vare ramverkets transparens och tydliga urvalskriterier, samt en mekanism för konsekvensrapportering för projekt inom förnybar energi och energieffektiva byggnader, säkerställer förvaltningsstrukturen för obligationerna överensstämmelse med kommunens klimatmål. För att öka transparensen granskas ramverket även externt av ett forskningsinstitut.

Från bostäder till hållbara transporter: gröna obligationer för ett mer integrerat lokalt energisystem

Sedan 2017 har obligationer till ett värde av 3,375 miljarder kr (321 644 000 euro) emitterats inom ramen för kommunens obligationsprogram. Gröna projekt har genomförts av kommunala enheter, energibolaget Jämtkraft och det kommunala fastighetsbolaget Östersundshem AB. Östersund har investerat i laddstationer för elbussar, solcelltak och cykelvägar. Jämtkraft har investerat i vindkraft och fjärrvärmeverk, samt återinvesterat i vattenverk. Östersundshem har investerat i en solcellpark och byggt energieffektiva och hållbara bostäder i omådena Stallmästaren, Tallbo och Litshöjden. En av de innovativa åtgärder som vidtogs bestod av ett likströmsnät mellan byggnader och solceller, liksom en innovativ energihub i kombination med ett batterilager. Resultatet var ett smart energisystem som höll nere kostnaderna för elabonnemang och gjorde solceller mer lönsamma. Inräknat ett kommunalt skolprojekt i Remonthagen finansierades 89 % av alla bostadsprojekt år 2020 med gröna obligationer. Den årsmängd energi som produceras av projektportföljen som finansieras av gröna obligationer är 694 827 MWh, vilket innebär en årsbesparing för energianvändning på 892 MWh, och en minskning av CO₂-utsläpp på 253 885 ton per år. Utöver miljövinsterna har bostadsprojekten omsorgsfullt planerats för att även ge sociala fördelar, vilket till exempel märks i utvecklingen av det energieffektiva, innovativa och hållbara bostadsområdet Stallmästaren. Projektet har främjat social hållbarhet genom samverkan med Arbetsförmedlingen. Under byggprocessen var entreprenören tvungen att erbjuda praktikplatser till nyanlända och långtidsarbetslösa ungdomar.

Viktiga lärdomar som dragits och nästa steg

Tre nyckelfaktorer ligger till grund för Östersunds framgångar: för det första finns kunskapen och resurserna att inrätta och förvalta ett ramverk för gröna obligationer; för det andra finns tillgång till och förtroende hos investerare som köper obligationerna mot avkastning; och för det tredje finns ett välfungerande samarbete med kommunala bolag i arbetet mot kommunens klimatmål.

En viktig framgångsfaktor var beslutet att involvera kommunala bolag och andra samhällsaktörer i ett tidigt skede, under formuleringen av Östersunds klimatstrategi, och, ur ett bredare perspektiv, de kommunala bolagens eget engagemang för hållbar utveckling.

VIKTIGA SIFFROR

Gröna obligationer värda **3,375 miljarder kr** (cirka 316 miljoner euro) har emitterats sedan 2017

Gröna obligationer värda **950 miljoner kr** (cirka 88,2 miljoner euro) emitterades 2021

Projektportfölj 2021: Producerad energi **694 827 MWh/år**, energibesparing **892 MWh/år**, CO₂-ekvivalenter på **253 885 ton/år** CO₂ har undvikits

128 nya hushåll

Fritt från fossila bränslen **2030**

FINANSIERING AV PROJEKTET

- **Finansieringskällor för gröna byggprojekt:** 889 kr (84,72 euro) 89 % från Östersund kommuns gröna obligationer
7 % finansieras via investeringsstöd från Boverket, myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende
4 % från egna medel som inte finansieras via lån

ANVÄNDBARA LÄNKAR

- » <https://bit.ly/3BcFnIt>
- » <https://bit.ly/3qCOWp6>
- » <https://bit.ly/3BzwPMf>
- » <https://bit.ly/3qzIbKS>

KONTAKTUPPGIFTER

Klimatstrateg
Anne Sörensson
+46 (0)63 144 661